

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU VE TÜRKİYE EKONOMİLERİNİN SOSYAL VE EKONOMİK AÇIDAN YAPISAL KARŞILAŞTIRMASI (*)

Ass. S. Rıdvan KARLUK

Türkiye ile AET arasında 1 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe giren «Ankara Anlaşması» ile başlayan ilişkiler, on yılını doldurmuş bulunmaktadır. Bilindiği gibi Ankara Anlaşması, Türkiye ile AET arasında bir gümrük birliğinin kurulmasını amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşmak için Ankara Anlaşması ile esnek bir sistem getirilmiş ve «gümrük birliğinin gittikçe gelişen şekilde kurulması» (1) öngörülmüştür. Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtildiği şekilde Türkiye ile AET arasındaki ortaklığı;

(1) **Ankara Anlaşması**, Madde: 2.

(*) Bu çalışma, Türkiye ile AET'ye üye ülke ekonomilerinin derleyebildiğimiz dökümanlardan çıkarabildiğimiz rakamlar ışığında yapılan sosyal ve ekonomik açıdan yapısal bir karşılaştırma denemesidir. Bu deneme çalışmasını yaparken Akademimiz son sınıfında okutulan «Türkiye AET İlişkileri» dersinde, öğrencilerin Türkiye—AET ilişkileri konusunda hazırlanmış oldukları ödevlerde yabancı kaynaklı veri bulma konusunda karşılaştıkları güçlükleri göz önünde bulundurduk. Çalışmada, Türkiye ile AET ekonomilerine ait rakamsal veriler tarafımızdan ayrıntılı bir biçimde yorumlanmamıştır. Konu ile ilgilenenlerin, kendi ilgi alanlarına göre bu yorumlamayı kolaylıkla yapmaları mümkündür. Tablolardaki rakamlar yorumlanırken, Tablo altlarında verilen açıklamaların okunması ve paritelere dikkat edilmesi gerekmektedir.

- (i) Bir Hazırlık Dönemi,
- (ii) Bir Geçiş Dönemi,
- (iii) Bir Son Dönemi,

olmak üzere üç dönemi bulunmaktadır. Anlaşmanın 2,3,4 ve 5 nci maddeleri ile Anlaşmaya ekli 1 No.lu Geçici Protokol'ün 1 nci maddesine göre Türkiye ile AET arasındaki gümrük birliğine geçiş için her dönemde gerekli olan süreler; Hazırlık Dönemi için en az 5 yıl, en çok 11 yıl ve Geçiş Dönemi için en fazla 12 yıl olarak saptanmıştır (2). 31 Aralık 1972 tarihinde Türkiye ile AET arasında imzalanan Geçici Anlaşma'nın yürürlükten kalkarak 1 Ocak 1973 tarihinden itibaren Katma Protokol'ün uygulanmaya başlanmasıyla, Hazırlık Dönemi son bulmuş ve Geçiş Dönemine girilmiştir (3).

AET, 1 Ocak 1973 tarihinden itibaren üç yeni ülkenin topluluğa katılması ile daha da genişlemiş ve üye sayısı dokuza çıkmıştır. Topluluğa yeni katılan ülkeler, İngiltere, İrlanda ve Danimarka'dır.

Türkiye'ninde ilerde ortak üye olarak katılacağı AET ekonomileri ile şu anda içinde bulunan ekonomik gelişmişlik seviyesi farkı, (4) bir bakıma her iki grubun ulaştığı sanayileşme seviyesinin bir sonucu olarak değer-

-
- (2) S. RIDVAN KARLUK «Son On Yılda Türkiye—AET İlişkileri» **Ankara Ticaret Odası Dergisi**, Haziran 1974, s. 13-32.
 - (3) Geçici Anlaşma, Türkiye ile AET arasındaki Ortaklık Anlaşmasının İkinci «**Geçiş**» Dönemi'ni düzenleyen Katma Protokol'ün yürürlük işlemlerinin geçikmesi üzerine, Katma Protokol'ün ticari hükümlerinin daha önce yürürlüğe konulması amacıyla 27 Temmuz 1971 tarihinde Brüksel'de imzalanmıştır. Geçici Anlaşma 1 Eylül 1971 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşmanın imzalanmasıyla Türkiye çıkışlı sınai mallar, 1 Eylül 1971 tarihinden 1 Ocak 1973 tarihine kadar geçen süre içinde herhangi bir kısıtlamaya tâbi olmadan bazı istisnalar dışında %100 gümrük indirimi ile Topluluk ülkelerine ihraç edilme olanağına kavuşmuştur. Daha fazla bilgi için bkz. S. RIDVAN KARLUK, **Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Olan Ortaklık İlişkileri ve Türk Dış Ticareti İçinde Topluluğun Yeri**, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Basımevi, Eskişehir, 1974.
 - (4) Türk ve AET Ekonomileri arasındaki gelişmişlik seviyesi farkı ortaya konurken, çoğu iktisatçıların aksine fert başına hasıla (per capita input) veya fert başına gelir (per capita income) ölçütünden hareket edilmemiştir. Sağlıklı bir karşılaştırma yapma olanağı sağlamak amacıyla, daha kapsamlı «ekonomik göstergeler» çalışmada esas alınmıştır. Fert başına gelirin kalkınmanın bir indeksi olduğuna ilişkin görüşler için bkz. H. LEIBENSTEIN, **Economic Backwardness and Economic Growth**, John Wiley and Sons, Inc, London, 1960, s. 7., B. HIGGINS, **Economic Development: Problems, Principles and Policies**, W. W. Norton and Co, Inc, New—York, 1968, s. 146. Aksi görüşler için Leibenstein, a. g. e., s. 7 deki dipnotlara bakınız.

lendirilebilir (5). Bu nedenle, gerek Türkiye ve gerekse AET ekonomilerinin ekonomik ve sosyal açıdan bir karşılaştırmasını yapmak içinde, bulunulan durum hakkında genel bir fikir verebileceği gibi ilerde nasıl bir ekonomik topluluk ile ortaklık kuracağımızı bilmemize de yardımcı olacaktır (6).

Türkiye, nüfus miktarı yönünden AET üyesi ülkeler içinde 5 nci sırayı alırken toplam AET nüfusunun da 1973 yılı itibarıyla %14.8 ni karşılamaktadır. 1960 yılında Türkiye nüfusu, AET toplam nüfusunun (dokuz ülke) ancak %11.9 u kadardı. Bu da gösteriyorki, Türkiye nüfusu bu artış hızı ile devam edecek olursa yakın bir gelecekte AET 'nin en kalabalık ülkesi olmaya aday bir ülke olacaktır.

1962 yılında sektörlere göre istihdamın büyük bir kısmı, AET ülkelerinde endüstri sektöründe toplanmıştır. Bu yılda Almanya'da toplam istihdamın %56.1 i endüstri sektöründe sağlanmış iken, İngiltere'de %50.6 sı, İtalya'da ise %52.4 ü endüstri sektöründe gerçekleştirilmiştir. Aynı yıl Türkiye'de ise, toplam istihdamın ancak %8.3 ü endüstri sektöründe sağlanmıştır. 1967 yılında Türkiye'de toplam istihdam içinde endüstri sektörünün payı, %9.2 yi bulmuş ve bu oran 1972 yılında ancak %11.2 civarında gerçekleşmiştir. 1972 yılında Almanya'da toplam istihdam içinde endüstri sektörünün payı %55.1, İngiltere'de %44.3 ve İtalya'da %53.5 civarındadır. Hollanda, Belçika ve İngiltere dışında kalan ülkelere, toplam istihdamın yarısından fazlası endüstri sektöründedir. Bu üç ülkede de endüstri sektöründeki istihdam hemen hemen toplam istihdamın yarısına yakın bulunmaktadır. Bütün AET ülkelerinde, Tarım sektöründeki istihdam oranı çok düşük bulunurken Türkiye'de istihdamın büyük bir bölümü (1972 yılında %65.0) tarım sektöründedir. Bu gerçekte gösteriyor ki, Türkiye ekonomisinde halen tarım sektörü önemli bir yer tutmaktadır.

Gayrisafi yurtiçi hasılanın Almanya'da 1972 yılında ancak %2.9 u tarım, avcılık orman ve balıkçılık gibi **birincil sektör** (primary sector) üretiminden meydana gelirken bu oran Fransa'da aynı yıl %5.9, İtalya'da

(5) «Sanayileşme» ve «kalkınma» terimleri aynı anlama gelmektedir. Bu açıdan konuya bakıldığında, sanayileşmemiş ülkeler (non - industrialization countries) aynı zamanda gelişmemiş (underdevelopment) ülkelerdir. Bkz. J. VINER, **International Trade and Economic Development**, Oxford, At The Clarendon Press, 1970, New—York, s. 97.

(6) Türkiye'nin ilerde ortaklık kuracağı Avrupa ile arasında bulunan gelişmişlik seviyesi açığını, bir yabancı araştırma firmasının görüş açısından değerlendirmek için bkz. **Ortak Pazara Katılmanın İşliğinde Türk Ekonomisinin Gelişmesi**, İ.K.V., Y.S. 33-1, Mart 1972. Bu araştırma, İktisadi Kalkınma Vakfı tarafından P.A. International Management Consultants Ltd. isimli İngiliz araştırma kurumuna yaptırılmıştır.

%8.0, İngiltere’de (1971 yılı için) %2.4’tür. Türkiye’de 1972 yılında gayrisafi yurtiçi hasılanın %26.4 ü birincil sektör üretiminden elde edilmektedir. Yine Almanya’da 1972 yılında gayrisafi yurtiçi hasılanın %40.8 imalat endüstrisinde elde edilmişken Fransa’da bu oran %34.8, İtalya’da %31.3, İngiltere’de (1971 yılı için) %27,8 dir. Türkiye’de ise aynı yıl gayrisafi yurtiçi hasılanın ancak %19.9 u imalat endüstrisinden sağlanmıştır. Türkiye ekonomisinde, tarım, avcılık, orman ve balıkçılık gibi birincil sektör ürünleri üretimi hâla önemini korumaktadır. Gayrisafi yurtiçi hasılanın oluşumunda imalat endüstrisinin payı zamanla artmakla beraber, bu artış AET ekonomilerinin gayrisafi yurtiçi hasıllarının oluşumunda büyük yer tutan imalat endüstrisinin payına ulaşacak seviyede bulunmamaktadır.

AET ülkeleri içinde gayrisafi milli hasılanın en düşük olduğu ülkelerden biride Türkiye’dir. Lüksemburg ve İrlanda’nın gayri safi milli hasılları, Türkiye’ninkinden daha düşüktür. Fakat bu ülkelerin Topluluk içindeki katkılarıda küçük olduğu gibi ekonomik potansiyel olarak Türkiye için karşılaştırmada esas alınmaları da hatalı sonuçlara yol açar.

1971 yılında AET üyesi ülkeler toplam GSMH’sı içinde (7) Türkiye GSMH’sı ancak %1.55 lik bir pay elde edebilmektedir. Fertbaşına düşen GSMH değerleri ise 1972 yılında Almanya’da 4.633, Fransa’da 4.208, İtalya’da 2.422, Hollanda’da 3.851, İngiltere’de 3.224 dolar iken Türkiye’de 457 dolardır (8). Dokuz AET üyesi ülkede ortalama fert başına düşen GSMH 3.674, altı üye ülkede (İngiltere, İrlanda ve Danimarka hariç) ortalama fert başına düşen GSMH değeri 3.804 dolardır. Buna göre ortalama bir hesapla altı ülkeli AET’de fert başına düşen GSMH değeri, Türkiye’deki fert başına düşen GSMH değerinden 8.32 misli ,dokuz ülkeli topluluk esas alındığında 8.03 misli daha fazla bulunmaktadır.

1967 yılında altı AET ülkesinde ortalama fert başına düken özel tüketim harcaması 1.157 dolar, dokuz AET ülkesinde ise 1.186 dolar idi (9). Aynı yıl Türkiye’de fert başına düşen özel tüketim harcaması, 228.52

-
- (7) İngiltere, İrlanda ve Danimarka, bu tarihte AET’ye ortak üye olmamışlardır. Fakat şu anda AET üyesi olmaları nedeniyle 1971 yılına ait karşılaştırmada bu ülkelerin GSMH’da hesaba alınmıştır.
- (8) Tablo 5’de Türkiye için verilen rakam TL. cinsinden olduğundan 1\$: 14.00 ortalama parite üzerinden hesaplanmıştır. 1\$; 14.00 TL. paritesi, Birleşmiş Milletlerce kabul edilen Türk Lirasının A.B.D. dolarına göre kambiyo kurudur. Bkz. **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, s. 218. Aynı şekilde AET ülkeleri rakamlarında Tabloda EUR cinsinden verildiğinden 1 EUR: 1. 20635 \$ paritesi esas alınmıştır. Bkz. Tablo: 7’deki açıklama.
- (9) EUR: 1.00000 \$ üzerinden hesap edilmiştir. Bkz. Tablo 7’deki açıklama.

dolardır (10). 1972 yılında dokuz AET ülkesinde ortalama fert başına düşen tüketim harcaması 1.952 dolar, altı AET ülkesinde ise 1.986 dolar (11) iken Türkiye’de aynı yıl fert baş na düşen özel tüketim harcaması ancak 237.07 dolardır (12).

Türk dış ticaretinde olduğu gibi 1965-1971 yıllardaki gelişmeleri zlenen AET ülkeleri dış ticaretide Almanya ve kısmen de Belçika-Lüksemburg hariç devamlı açık vermiştir. Genel olarak dokuz AET ülkesi toplamının dış ticaret hacmi içindeki ihracat ve ithalat yüzdeleri hemen hemen yarı yarıyadır. Türk dış ticareti içinde, 1968-1971 yıllarında ithalat genel olarak %60 ’ın üstünde bir seyir izlemiştir. Gerçekte bu durumu olağan karşılamak gerekir. Çünkü Türkiye, AET ülkelerine göre henüz gelişmekte olan bir ekonomiye sahiptir ve süratle kalkınabilmek için geniş ölçüde ithalat yapmak zorundadır. AET ülkelerinde yine bu yıllarda toplam olarak ihracat, ithalatı karşılar durumdadır. Fakat Türkiye’de yapılan ihracat, ithalatın ortalama (1968-1971 dönemi için) %62.97 ni karşılayabilmektedir. Bu oran AET ülkelerinde, aynı dönemde toplam ortalama olarak %97 .31 dir. Bu yüzdeler arasındaki fark, Türk ve AET ekonomilerinin ihracat ve ithalat kapasiteleri arasındaki ilişkiyi açık bir biçimde göstermektedir. Türkiye ekonomisi, AET ekonomilerine göre daha otarşik bir yapıdadır. Türkiye’nin dünya dış ticaret hacmi içindeki payı 1968 yılında %0.28, 1971 de %0.29 iken AET’nin payı 1968 de %38.47, 1971 de ise %40.40 tır. AET ülkeleri içinde en düşük dış ticaret hacmine sahip olan İrlandanın dünya dış ticaret hacmi içindeki yeri 1968 yılında %0.45, 1971 de %0.49 dur. Yine AET ülkeleri içinde en büyük dış ticaret hacmine sahip olan Almanya’nın ise 1968 yılında dış ticaret hacmi içindeki payı %10.34 iken 1971 de %11.54 tür.

Genel olarak incelediğimiz sosyo-ekonomik göstergelerin sonucuna göre, Türkiye ekonomisi AET ülkelerine göre henüz gelişmekte olan bir ekonomi görünümündedir. Türkiye’nin batının gelişmiş ekonomilerine sahip ülkeleri ile arasında bulunan sosyo-ekonomik açığı (gap) katma protokolde belirtilen süreler içinde kapatabilmesi; ancak ileri teknoloji kullanan, sermaye yoğun, yüksek produktiviteli yatırım ve ara malı üretimine dayanan hızlı bir sanayileşme politikası uygulamasına bağlıdır. Aksi bir davranış, bu açığın daha da artmasına sebep olabileceği gibi Türkiye’nin **gerçek anlamda AET’ye ortak üye** olma şansını da tamamen ortadan kaldıracaktır.

(10) Tablo 9’da verilen TL.lık değer. bu tarihte 1 \$: 9.08 TL. kambiyo kuru üzerinden A.B.D. dolarına çevrilmiştir. Bkz. **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, s. 218.

(11) 1971 yılında 1 EUR: 1.08571 \$ olarak değiştirildiğinden Tablo 9’daki hesaplama bu kambiyo kuruna göredir.

(12) 1 \$: 14.00 TL. kambiyo kuruna göredir.

TABLO 1
YILLARA GÖRE NÜ

ÜLKELER	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Almanya	55.433	56.175	56.837	57.389	57.971	58.612	59.148	59.286
Fransa	45.684	46.163	46.998	47.816	48.310	48.758	49.164	49.548
İtalya	50.198	50.522	50.834	51.177	51.565	51.944	52.275	52.600
Hollanda	11.486	11.638	11.805	11.966	12.127	12.294	12.456	12.597
Belçika	9.119	9.166	9.218	9.283	9.367	9.448	9.508	9.557
İngiltere	52.559	52.956	53.404	53.672	53.995	54.238	54.529	54.868
Lüksemburg	314	317	321	324	328	331	333	335
İrlanda	2.832	2.818	2.830	2.850	2.864	2.876	2.884	2.900
Danimarka	4.581	4.610	4.647	4.684	4.720	4.758	4.795	4.836
Dokuz ülke topl. (1)	232.206	234.365	236.894	239.161	241.247	243.259	245.092	246.527
Altı ülke topl. (2)	172.234	173.981	176.013	177.955	179.668	181.387	182.884	183.923
TÜRKİYE (3)	27.755	28.233	28.933	29.655	30.394	31.151	31.934	32.750

Kaynak : **Monthly Statistics, Statistical Office of the European Communities, 1974, No. World Population Year, Bulletin of Labour Statistics, International Labour Office 1974., Türkiye İstatistik Yıllığı 1973, D.İ.E.**

(1) 1 Ocak 1973 tarihinden itibaren AET'ye üye ülke sayısı, İngiltere, İrlanda ve Danimarka'nda Topluluğa katılmasıyla dokuzaya çıkmış bulunmaktadır. Bu üç yeni ülke ile birlikte tüm AET ülkelerinin 1960 yılından itibaren nüfus gelişmelerinin gösterilmesi, genel bir fikir vermesi bakımından uygun bulunmuştur. Aslında Avrupa Toplulukları İstatistik Ofisinde bu şekilde bir uygulama yapılmaktadır.

(2) Toplu hariçti
(3) Türkiye rakamı arasınd
Türkiy

FUS (Bin Kişi)

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1960-1970 Döneminde Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)
59.500	60.067	60.651	61.302	61.669	61.970	1.0
49.514	50.315	50.678	51.249	51.700	52.137	1.1
52.905	52.230	53.565	53.899	54.268	54.890	0.8
12.724	12.878	13.014	13.190	13.324	13.430	1.2
9.590	9.613	9.638	9.673	9.710	9.810	0.6
55.141	55.366	55.496	55.668	55.799	55.933	0.6
336	338	339	341	345	350	—
2.913	2.926	2.950	2.978	3.014	3.030	0.4
4.865	4.891	4.929	4.963	4.992	5.020	0.8
247.892	249.624	251.370	253.263	254.806	256.570	—
184.973	186.441	187.995	189.654	191.016	192.587	—
33.585	34.442	35.321	36.221	37.146	38.094	2.6

1-5., 1974

e, Geneva,

uğun ilk kurucu altı üye ülkesini kapsamaktadır. İngiltere, Danimarka ve İrlanda r.

e'de nüfus sayımları 5 yılda bir yapıldığından sonu 0 ve 5'li biten yıllar dışındaki

ar, yıl ortalaması nüfusunu vermektedir. $P = P_0 e^{rn}$ yöntemi ile iki sayım dönemi

deki yıllık artış katsayısı hesabından sonra bulunan 1 Temmuz tahmini nüfuslardır.

ve İstatistik Yıllığı 1973, s. 29.

TABLO 2
NÜFUSUN YAŞ GRUPLARINA VE CİNSİ
(1971)

ÜLKELER	15 yaştan küçük				15-64 yaş arası			
	Erkek	%	Kadın	%	Erkek	%	Kadın	%
Almanya	6970	11.5	6629	10.9	18628	30.7	20008	33.0
Fransa	6415	12.6	6170	12.1	15984	31.3	15834	31.0
İtalya	6809	12.6	6338	11.8	16872	31.4	17816	33.2
Hollanda	1825	13.9	1741	13.3	4138	31.5	4076	31.1
Belçika	1130	11.6	1083	11.2	3072	31.7	3097	31.9
Lüksemburg	35.1	10.6	34.2	10.3	108.9	32.9	111.1	33.6
İngiltere	6871	12.3	6528	11.7	17576	31.5	17698	31.7
İrlanda	496	15.9	450	15.3	864	29.3	844	28.6
Danimarka	587	11.9	559	11.3	1604	32.4	1588	32.1
Dokuz ülke topl.	31111.1	12.3	29532.2	11.7	78846.9	31.3	81072.1	32.1
Altı ülke topl.	23184.1	12.3	21995.2	11.7	58802.9	31.2	60942.1	32.3
TÜRKİYE (1)	7626	21.4	7177	20.1	9719	27.2	9604	26.9

Kaynak : **Statistiques de Base de la Communaute, EUROSTAT, 1972**

(1) Türkiye rakamları 1970 yılı verileridir.

İYETİNE GÖRE BİLEŞİMİ**(Bin kişi)**

				TOPLAM			
Erkek	%	Kadın	%	Erkek	%	Kadın	%
3269	5.4	5147	8.5	28867	47.6	31784	52.4
2520	4.9	4082	8.0	24919	48.9	26086	51.1
2513	4.7	3400	6.3	26194	48.7	27554	51.3
587	4.5	753	5.7	6550	49.9	6570	50.1
548	5.6	775	8.0	4750	48.9	4955	51.1
18.9	5.7	22.9	6.9	162.9	49.2	168.2	50.8
2724	4.9	4414	7.9	27171	48.7	28640	51.3
149	5.1	174	5.9	1482	50.2	1468	49.8
268	5.4	344	6.9	2459	49.7	2491	50.3
12595.9	5.0	19111.1	7.6	122553.9	48.6	129716.2	51.4
9454.9	5.0	14179.9	7.5	91441.9	48.5	97117.2	51.5
715	2.0	825	2.3	18061	50.6	17606	49.4

TABLO 3
SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDADA

ÜLKELER	1962				1967				1971
	Tarım	Endüstri	Hizmetler	Toplam	Tarım	Endüstri	Hizmetler	Toplam	Tarım
Almanya	521	11.593	8.257	20.631	324	11.413	8.828	20.565	285
Fransa	847	:	12.553	13.400	661	:	14.234	14.895	543
İtalya	1.756	6.474	4.105	12.335	1.398	6.384	4.301	12.089	1.215
Hollanda	108	1.541	1.680	3.329	89	1.930	1.930	3.591	74
Belçika	21	1.458	1.175	2.655	15	1.455	1.351	2.821	13
Lüksemburg	2	55	41	97	1	57	44	103	1
İngiltere	562	11.667	10.797	23.026	443	11.455	11.406	23.305	432
İrlanda	:	:	:	:	44	277	376	697	36
Danimarka	:	:	:	:	84	765	939	1.755	58
TÜRKİYE	9.220	995	1.660	11.955	9.070	1.175	2.150	12.735	:

Kaynak : **Monthly Statistics, Statistical Office of the European Communities**, 1974, No. 1-5.,
Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı: 1973-1977, s. 78 Tablo: 63.

Açıklama : Türkiye'ye ilişkin veriler, DPT rakamlarıdır. Tarım, endüstri ve hizmet sektörleri toplamı ile TOPLA
sütunu arasında bulunan fark «bilinmeyen» istihdam durumunu göstermektedir. Sözü edilen bilinmey
istihdam grubu yıllara göre şöyledir: 1962 : 80, 1967: 340, 1972: 130

Sembol (:):Bilgi elde edilememiştir.

MIN DAĞILIMI

(Bin kişi)

			1972			
Endüstri	Hizmetler	Toplam	Tarım	Endüstri	Hizmetler	Toplam
12.198	9.413	21.896	267	12.035	9.507	21.809
:	15.580	16.123	549	:	15.894	16.443
6.940	4 636	12.971	1.222	6.855	4.720	12.797
1.625	2.167	3.866	73	1.567	2.198	3.838
1.486	1.531	3.030	12	1.457	1.574	3.043
64	49	114	1	67	51	119
10.091	11.597	22.121	427	9.812	11.877	22.118
301	392	729	34	292	396	822
771	1.035	1.865	50	722	1.151	1.923
:	:	:	8.770	1.520	3.070	13.480

.M
en

TABLO 4
YILLARA GÖRE İŞGÜ

ÜLKELER	1960		1961		1962		1963		1964		1965		1966	
	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz
Almanya	26.225	271	26.429	181	26.443	154	26.505	186	26.466	169	26.565	147	26.481	
Fransa	18.951	239	18.919	203	19.050	230	19.399	273	19.638	216	19.813	269	19.964	
İtalya	20.838	836	20.728	710	20.468	611	19.983	504	19.835	549	19.530	714	19.221	
Hollanda	4.102	50	4.146	36	4.227	35	4.290	35	4.371	32	4.418	36	4.459	
Belçika	3.564	117	3.566	89	3.609	75	3.622	62	3.664	55	3.686	63	3.703	
Lüksemburg	134	0.0	134	0.0	136	0	136	0	138	0	139	0	140	
İngiltere	24.583	326	24.872	287	25.179	405	25.293	497	25.427	349	25.626	299	25.759	
İrlanda	1.109	63	1.100	56	1.100	54	1.114	56	1.116	53	1.112	51	1.110	
Danimarka	2.016	31	:	::	:	:	2.100*	:	:	:	2.204	26	:	
TÜRKİYE (1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kaynak : **Monthly Statistics, Statistical Office of the European Communities, 1974, No. 1-5., 1974**
World Population Year, Bulletin of Labour Statistics, International Labour Office, Geneva, 1974
Türkiye İstatistik Yılı 1973, D.İ.E.

(1) Türkiye'de işgücü ve istihdam durumu genel nüfus sayımları ve hane halkı işgücü anketleri ile saptanmaktadır. Hanehalkı işgücü anketleri 1967 yılından bu yana belirli dönemlerde örnekleme metodu kullanılarak yapılmaktadır. Hanehalkı işgücü Kasım 1967 Anketinde nüfusu 50.000 den fazla olan 32 şehir kapsama alınmıştır. 1968 Anketi ise üç aşamada tamamlanmıştır. 1. aşamada nüfusu 50.000 den fazla olan 32 şehir, 2. aşamada nüfusu 15.000 den fazla olan 25 şehir daha, 3. aşamada ise nüfusu 15.000 den az olan 49 şehir ile nüfusu 2.000 den az olan bir örnek ilçe daha alınarak 107 şehir kapsanmıştır.

1969 Kasım Anketi, Kasım 1968 Anketi karşılaştırma olanağı verecek bir şekilde 1973, s. 168. 1969 yılından sonra bu için Türkiye ile ilgili veriler bulunamam anket veya sayımdan önceki hafta için kişileri kapsamaktadır. İşsiz ise, anket fakat iş arayan kişileri kapsamaktadır.

ÜCÜ VE İŞSİZLİK

(Bin kişi)

1967		1968		1969		1970		1971		1972		
İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz	İşgücü	İşsiz
161	25.920	459	25.814	323	26.050	179	26.318	149	26.335	185	26.178	246
280	20.118	365	20.117	431	20.430	340	20.755	363	21.974	456	21.259	509
759	19.340	679	19.291	684	19.074	655	19.123	609	19.064	609	18.837	697
46	4.486	90	4.529	84	4.591	66	4.641	56	4.688	69	4.696	115
67	3.710	92	3.725	110	3.771	88	3.823	76	3.862	75	3.875	92
0	138	0	139	0	140	0	144	0	148	0	151	0
281	25.579	503	25.445	542	25.451	518	25.304	556	24.712	724	24.791	806
52	1.108	56	1.105	60	1.114	56	1.110	65	1.112	65	1.108	71
:	2.292	28	:	26	2.308	26	2.332	17	2.366	27	2.378	23
—	1.882	64	3.700	128	3.540	171	—	—	—	—	—	—

4

..

inin kapsadığı 107 şehirde ve bir yıllık değişimi
ile uygulanmıştır. Bkz. **Türkiye İstatistik Yıllığı**
konuda herhangi bir çalışma yapılmamış olduğu
dır. Tablonun Türkiye ile ilgili kısmında **işgücü**;
de, 15 ve daha yukarı yaşlardaki çalışan ve işsiz
t ve sayımdan önceki hafta içinde, çalışmayan
Bkz. **Türkiye...**, s.168. AET üyesi ülkeler için

işgücü rakamları, sivil işgücünü (civilian labour force) kapsamaktadır. İşsizler grubunda
görülen rakamlar ise, tüm işsizleri (unemployment) içine almaktadır.

Semboller:

- (*) Eurostat (Avrupa Toplulukları İstatistik Ofisi) tarafından yapılan tahmin.
(:) Bilgi elde edilememiştir.

TABLO 5

EKONOMİK FAALİYET ÇEŞİTLERİNE GÖRE GAYRİ SAFİ

ÜLKELER	Yıllar		Gayrisafi	Tarım, Avcılık	Maden ve	İmalat	Elektrik	İnşaat	Toptan ve
			Yurtiçi	Orman ve	Taş Ocağı		Gaz ve Su		Perakende Ti
			Hasıla	Balıkçılık	Endüstrileri	Endüstrisi			Lokanta ve C
Almanya (1000 milyon D.mark)	1970	A	687.0	21.5	10.2	293.3	15.8	55.9	95.3
	1971	A	759.4	22.3	10.8	315.2	17.1	64.5	103.6
	1972	A	829.4	24.7	30.6(ı)	338.9	...	70.5	100.8
Fransa (1000 milyon francs)	1970	A	808.2	49.7	6.6	281.7	15.2	79.8	85.9
	1971	A	898.9	52.2	7.2	314.6	17.2	87.3	95.1
	1972	A	1001.9	60.1	6.8	349.6	19.8	98.0	105.1
İtalya (1000 milyon lira)	1970	A	57940	5069	359	18369	1521	4606	7864
	1971	A	62777	5258	356	19612	1642	4643	8600
	1972	A	68651	5518	384	21495	1762	4932	9627
Hollanda (1000 milyon gulden)	1967	A	82302	5386	903	25643	1846	6724	10082
	1968	A	91213	5832	1114	28237	2073	7694	10412
Belçika (1000 milyon francs)	1969	A	1115.8	53.3	11.0	367.9	29.2	71.9	153.5(4)
	1970	A	1283.1	49.5	11.5	407.4	31.5	88.6	167.2(4)
	1971	A	1406.9	52.7	13.2	444.5	40.9	96.7	189.4(4)
Lüksemburg (milyon francs)	1968	A	39049	1914	571	14789	955	2530	4908
	1969	A	45015	2021	602	18431	974	3115	5212
	1970	A	51769	2106	690	21828	1227	3865	5575
İngiltere (milyon pound)	1969	B	45385	1194	652	12666	1366	2586	4105 (4)
	1970	B	49699	1261	697	14053	1330	2683	4358 (4)
	1971	B	55014	1363	778	15315	1486	2894	4850 (4)
İrlanda (milyon pound)	1970	A	1621	233	-----	-----	483	-----	-----
	1971	A	1862	259	-----	-----	567	-----	-----
	1972	A	2176	338	-----	-----	645	-----	-----
Danimarka (milyon kron)	1970	B	116934	8706	38	31700	2021	10759	16890
	1971	B	128478	9271	30	34425	1938	11685	18410
	1972	B	146074	10768	43	38100	2281	13115	20389
TÜRKİYE (1000 milyon lira)	1970	B	144.6	39.9	2.5	27.5	1.8	9.6	15.9
	1971	B	186.6	51.5	3.2	35.9	2.3	10.3	21.3
	1972	B	229.1	60.5	3.8	45.8	3.1	12.6	27.0

Kaynak : Monthly Bulletin of Statistics, December 1973, Vol. XXVII. No. 12, U.N.

Açıklama : Rakamlar her ülkenin kendi paraları cinsinden verilmiş olduğundan yorum yaparken bu noktaya dikkat edilmesi gerekir.

(1) Elektrik gaz ve su üretimi ,maden ve taş ocağı endüstrileri üretimi içinde gösterilmiştir.

(2) Diğer ürünler, istatistiksel bir hata payı ve ithalat vergileri dahildir.

(3) İthalat vergileri dahildir.

(4) Lokanta ve oteller hariçtir. Bunlar «diğerleri» kolonunda gösterilmiştir.

(5) Diğer ürünler ve istatistiksel bir hata payı dahildir.

(6) Net vasıtalı vergiler (net indirect taxes) dahildir.

(7) Rakamlar henüz gözden geçirilmemiştir. Bu nedenle diğ

(8) Diğer ürünler ve istatistiksel bir hata payı dahildir. İmputa metleri düşülmüştür.

(9) Diğer ürünler dahildir. İmputasyonla dahil edilen banka vasıtalı vergiler ile istatistiksel bir hata payı dahildir.

(10) İmputasyonla dahil edilen banka hizmetleri düşülmüştür

YURTIÇİ HASILANIN OLUŞUMU

İşletmeler, Ticaret, Haberleşme	Depolama ve Ulaşım, Haberleşme	Diğerler.
	30.8	157.0(2)
	42.1	192.8(2)
	47.3	216.6(2)
	40.1	249.2
	45.2	280.1
	49.4	313.1
	3298	16554 (3)
	3476	19190 (3)
	3765	21168 (3)
	6399	25319 (3)
	7128	28216 (3)
	83.3	381.7(5)
	92.5	434.9(5)
	104.6	464.9(5)
	2840	10542 (6)
	2965	11695 (6)
	3262	13234 (6)
	3196	19620 (8)
	3465	21852 (8)
	3842	24486 (8)
255	-----	651 (6)
286	-----	755 (6)
1193(6)	-----	-----
	10803	35981 (9)
	11651	41068 (9)
	12651	48727 (9)
	10.9	36.5(10)
	14.4	47.6(10)
	17.1	58.8(10)

Şer tablolar ile ahenkli değildir.
Asyona dahil edilen banka hiz-

ka hizmetleri düşülmüştür. Net

ür. İthalat vergileri dahildir.

A : SNA'dan önceki sisteme göre hazırlanmıştır.

B : SNA sistemine göre hazırlanmıştır.

SNA: A System of National Accounts, in Studies in Methods, Series F,

No.: 2, Reu 3, United Nations, New-York, 1968. SNA Birleşmiş Millertlerin 1968 yılı İln-
da hazırlamış olduğu «Milli Gelir Hesapları Sistemi»dir. Milli Gelir Hesapları Sistemi'nin
İngilizce kısaltılmış baş harflerinin birleştirilmesinden meydana gelmiştir.

TABLO 6

YILLARA GÖRE AET ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE GAYRİSAFİ MİLLİ HASILA (Milyar dolar)

ÜLKELER	1963 Fiyatları ve 1963 Kambiyo Kuruna Göre (1)					Cari Fiyatlar ve Cari Kambiyo Kuruna Göre			
	1960	1965	1968	1969	1970	1971	1965	1970	1971
Almanya	84.60	108.10	119.15	128.95	136.42	140.28	115.10	187.32	217.37
Fransa	70.11	93.13	108.36	116.75	123.60	129.75	99.22	147.66	162.79
İtalya	41.22	53.34	64.19	67.86	71.16	72.15	58.91	93.14	101.57
Hollanda	13.12	16.76	19.39	20.75	21.97	22.91	19.16	32.00	37.19
Belçika	12.02	15.44	17.20	18.41	19.56	20.29	16.98	25.87	29.12
Lüksemburg	0.51	0.60	0.64	0.69	0.72	0.72	0.66	1.02	1.07
İngiltere	79.06	93.14	100.02	102.52	104.73	106.37	100.58	121.97	136.67
İrlanda	2.04	2.47	2.86	2.99	3.87	3.17	2.82	3.99	4.62
Danimarka	7.01	9.03	10.05	10.92	11.28	11.69	10.16	15.71	17.35
AET Toplamı	309.7	392.0	442.2	469.8	492.5	507.3	423.6	628.7	707.7
TÜRKİYE	6.26	7.71	9.63	10.24	10.80	11.79	8.13	11.93	11.94

Kaynak : National Accounts of OECD Countries, 1960-1970, OECD Country Surveys, OECD Economic Outlook No. 11, 1972 ve Sekreterlik tahminleri.

- (1) AET ülkelerinin ve Türkiye'nin Dolarla göre ve her ülkenin diğerinin parasına göre paritesi için bkz. Main Economic Indicators, August 1973, OECD, s. 152-153

TABLO 7

YILLARA GÖRE GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA VE FERT BAŞINA GAYRİ SA

	Fert		Fert		Fert		Fert		Fert		Fert		
	1960	Başına	1961	Başına	1962	Başına	1963	Başına	1964	Başına	1965	Başına	1966
ÜLKELER	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH
Almanya	72.0	1.298	82.4	1.467	90.0	1.584	96.0	1.673	105.2	1.815	115.1	1.964	122.7
Fransa	61.1	1.337	66.5	1.441	74.4	1.582	83.4	1.745	92.5	1.915	99.2	2.035	107.9
İtalya	34.9	696	38.9	769	43.7	859	50.0	977	54.7	1.060	58.9	1.133	63.7
Hollanda	11.2	979	12.4	1.066	13.4	1.136	14.6	1.220	17.2	1.416	19.2	1.559	20.8
Belçika	11.4	1.253	12.1	1.323	13.0	1.406	13.9	1.499	15.6	1.662	17.0	1.797	18.3
Lüksemburg	0.5	1.568	0.5	1.590	0.5	1.599	0.5	1.689	0.6	1.915	0.7	1.989	0.7
İngiltere	72.2	1.374	77.1	1.455	81.0	1.516	86.2	1.606	93.8	1.737	100.8	1.855	107.3
İrlanda	1.8	651	2.0	704	2.1	757	2.3	807	2.6	912	2.8	973	2.9
Danimarka	6.0	1.300	6.6	1.429	7.4	1.600	7.9	1.689	9.0	1.916	10.2	2.135	11.1
Dokuz ülke topl.	271.2	1.168	298.5	1.274	325.5	1.374	354.9	1.484	391.2	1.621	423.8	1.741	455.4
Altı ülke topl.	191.2	1.110	212.8	1.223	235.0	1.335	258.5	1.453	285.8	1.590	310.0	1.709	334.0
TÜRKİYE	—	—	—	—	57.5	1.990	66.8	2.252	71.3	2.346	76.7	2.463	91.4

Kaynak : **Monthly Statistics, Statistical Office of the European Communities, 1974, No. 1.5., Türkiye İstatistik Yıllığı 1973, DİE. Türkiye Milli Geliri 1962-1973 (31 Mart 1974 itibariyle), MTB: 12979-500.**

(*) EUR, Avrupa Topluluklarının hesap birimi olup 0.888671 gr. altına karşılık gelmektedir. 1 EUR, 1958 yılında Topluluk kurulduğu zaman 1.00000 \$ eşitti. Daha sonra doların değerinde meydana gelen değişimler nedeniyle bu parite 1971 yılında 1 EUR: 1.08571 (21/12—31/12) olarak değiştirilmiş ve daha sonra 1973 yılında 1 EUR: 1.20635 (14/2-18/3) paritesi saptanmıştır. EUR nin dolara karşı bu paritesi halen devam etmektedir 1 958 yılında;1 EUR: 4.20000 DM,1 EUR: 420.000 Ffr,1 EUR: 625.000lit,1 EUR:3.8000 Fl, 1 EUR: 50.0000 Fb/Fix paritesi geçerli idi. 1958 yılından bu yana Avrupa paralarında meydana gelen dalgalanmalar nedeniyle Topluluğun kuruluşunda saptanmış olan bu

pariteler tamamen değişmiştir. Örneğin o tar sındaki paritesi 5 defa değişmiştir. 1 EUR l şöyledir: 1 EUR: 3.21978 DM (29/6—16/9 1969), 1 EUR: 631.342 lit (21/12—31/12 1973), 1 EUR: 48.6572 Fb/Fix (21/12—31 20/11 1967), 1 EUR: 7.57831 Dkr (21/12 efektif 1 \$: 2.66903 DM, 1 \$: 4.60414 Ffr, 1 Fb/Fix, 1 \$: 0.345395 £ , 1 \$: 6.28205 D

Açıklama : Türkiye GSMH değerleri, alıcı fiyatları gayrisafi yurtiçi hasılaya dış alem gelirlerinin eklenmesi suretiyle bulunan alıcı fiyatları ile GSMH değerleridir. Cari üretici fiyatları ile hesaplanmıştır. AET ülkelerinin GSMH (gross national product) ise, piyasa fiyatları ile hesaplanmıştır. Fert başına GSMH değerleri, GSMH'nin nüfusa bölümü ile bulunmuştur. AET ülkelerine ait rakkamlar EUR cinsinden, Türkiye'ye ait rakkamlar ise, TL. cinsinden verilmiştir. Karşılaştırma yaparken bu noktaya önemle dikkat edilmesi gerekir.

(1) Geçici rakamlardır.

AFİ MİLLİ HASILA (EUR) *

Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert	Fert
Başına	1967	Başına	1968	Başına	1969	Başına	1970	Başına	1971	Başına	1972	Başına
GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH	GSMH
2.074	123.9	2.089	135.0	2.269	153.7	2.558	187.3	3.089	207.5	3.387	236.9	3.841
2.194	116.4	2.350	127.6	2.557	139.7	2.777	145.7	2.870	162.0	3.160	180.4	3.489
1.218	70.1	1.331	75.6	1.428	83.3	1.563	93.2	1.737	101.0	1.869	109.3	2.008
1.672	22.9	1.820	25.3	1.990	28.7	2.228	32.2	2.475	36.4	2.759	42.6	3.193
1.920	19.6	2.046	20.9	2.183	23.2	2.416	25.9	2.692	28.4	2.936	32.5	3.350
2.071	0.7	2.113	0.8	2.302	0.9	2.630	1.0	3.004	1.1	3.125	1.2	3.431
1.965	111.0	2.023	104.5	1.895	111.7	2.018	122.2	2.202	136.1	2.444	149.3	2.673
1.021	3.2	1.087	3.1	1.071	3.6	1.225	4.0	1.358	4.5	1.523	5.4	1.777
2.324	12.1	2.500	12.4	2.548	14.2	2.899	15.7	3.186	17.2	3.474	19.4	3.884
1.857	479.8	1.946	505.3	2.038	559.0	2.239	627.3	2.495	694.2	2.740	776.9	3.046
1.826	353.6	1.922	385.3	2.082	429.5	2.303	485.4	2.581	536.4	2.827	602.8	3.154
2.862	101.4	3.098	112.4	3.349	124.8	3.626	146.9	4.159	192.1	5.304	327.7	6.400

tarihten bu yana Alman markının EUR karşısındaki değeri, 1 EUR karşısında Avrupa paralarının son pariteleri (11/8—26/10 1973), 1 EUR: 5.55419 Fr. (11/8—26/10 1973), 1 EUR: 3.35507 Fl (29/6—16/9 1971), 1 EUR: 0.416667 £ (18/11—31/12 1971), 31/3/1974 tarihi itibarıyla 1 EUR: 203.636 Lit, 1 EUR: 2.78118 Fl, 1 EUR: 40.3344 Dkr ve 1 EUR: 0.828948 EUR'dir.

1 EUR paritesinin yabancı dövizlere karşı durumu için bkz. **Monthly Statistical Office of the European Communities**, 1974 No. 1.-5, s. 83. Biz, bu ve bundan sonra ortak bir para değeri ile ifade edilmesi gereken bazı tabloların hazırlanışında, zaman içinde Avrupa paralarının değerlerinde meydana gelen değişikliklerden etkilenmemek için ortak bir birim olan EUR paritesini kullanacağız. İstenildiğinde EUR'nun Avrupa paraları karşısındaki paritesi yukarıda tarihleri ile verilmiş olduğundan, istenilen yabancı döviz çevirme işlemi, hesaplamamızın amacına göre kolayca yapılabilir.

YILLARA GÖRE MİLLİ GELİR (NATIONAL IN

ÜLKELER	1960		1961		1962		1963		1964	
	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST
Almanya	56.1	17.3	63.9	20.8	69.4	23.4	73.9	24.8	81.1	
Fransa	46.0	12.4	50.1	14.3	56.2	16.2	62.9	18.6	69.4	
İtalya	28.0	7.7	31.1	8.8	35.1	10.1	40.3	11.8	44.1	
Hollanda	9.2	2.6	10.1	3.0	10.9	3.2	1.9	3.4	14.1	
Belçika	9.1	2.2	9.6	2.4	10.3	2.7	11.0	2.8	12.4	
Lüksemburg	0.4	0.1	0.4	0.1	0.4	0.1	0.4	0.2	0.5	
İngiltere	58.3	11.7	62.4	13.1	65.2	13.5	69.5	14.1	75.2	
İrlanda	1.5	0.3	1.6	0.3	1.7	0.4	1.9	0.4	2.1	
Danimarka	4.8	1.2	5.3	1.4	6.0	1.5	6.3	1.6	7.2	
Dokuz ülke topl.	213.5	55.4	234.7	64.3	255.2	71.2	278.1	77.6	306.1	
Altı ülke topl.	148.9	42.2	165.3	49.5	182.3	55.8	200.5	61.5	221.6	
TÜRKİYE	—	—	—	—	76.7	—	84.1	9.6	87.6	

Kaynak : Monthly Statistics, Statistical Office of the European Communities, 1974, No. 1-5., Türkiye İstatistik Yıllığı D.İ.E.,

Açıklama : AET ülkelerinin milli gelir ve gayrisafi sermaye teşekkülü rakamları (000 milyon) EUR olarak, Türkiye rakamları ise milyon TL. olarak gösterilmiştir. Pariteler konusunda gerekli açıklama Tablo 6'da verilmiştir Türkiye milli geliri, alıcı fiyatları ile GSMH'ya karşılık gelmektedir ve 1968 faktör fiyatlarına göre hesaplanmıştır. Türkiye gayrisafi sabit sermaye teşekkülü, şu kalemlerin toplamından oluşmaktadır: Konut+diğer binalar+ diğer inşaat+ arazi ıslahı, bağ, bahçe, fidanlık tesis ve geliştirilmesi+ ulaştırma araç ve teçhizatı+ makina ve teçhizat.

(1) Geçici rakamlardır.

(2) Geçici rakamlardır.

TABLO 8**COME) VE GAYRİSAFİ SABİT SERMAYE TEŞEKKÜLÜ (GROSS FIXED CA**

1965		1966		1967		1968	
GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir
28.4	88.8	30.6	94.3	31.6	94.0	23.6	104.2
22.0	74.5	24.2	81.0	26.8	87.8	29.2	97.8
11.8	47.5	11.0	51.6	11.7	56.6	13.3	61.4
4.3	15.7	4.7	17.0	5.3	18.7	5.9	20.6
3.4	13.5	3.7	14.4	4.1	15.3	4.4	16.5
0.2	0.5	0.2	0.5	0.2	0.5	0.2	0.6
16.8	80.3	18.0	84.9	19.2	87.5	20.4	81.5
0.5	2.2	0.6	2.3	0.6	2.5	0.6	2.5
2.0	8.0	2.2	8.7	2.4	9.4	2.7	9.5
89.3	331.1	95.2	354.6	101.8	372.4	105.2	394.6
70.1	240.5	74.4	258.7	79.7	273.0	81.5	301.1
—	90.3	—	101.2	—	105.4	—	112.4

APITAL FORMATION)

1969		1970		1972		1973		
GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST	Milli Gelir	GSSST
31.2	117.0	37.1	144.6	49.5	159.3	55.6	181.1	61.6
31.7	106.5	35.5	111.6	37.7	124.1	41.7	138.3	46.8
14.9	67.9	17.1	75.6	19.7	82.5	20.3	89.7	21.1
6.6	23.6	6.9	26.3	8.1	29.5	9.2	34.5	9.9
4.4	18.3	4.8	20.4	5.7	22.4	6.1	25.9	6.8
0.2	0.7	0.2	0.8	0.3	0.8	0.3	0.9	0.3
19.3	85.6	20.3	93.3	22.1	104.9	24.2	115.8	26.9
0.6	2.8	0.8	3.1	0.9	3.5	1.0	4.2	1.2
2.6	10.9	3.1	12.0	3.4	13.2	3.7	14.7	4.1
111.5	433.2	125.8	487.6	147.4	540.1	162.1	605.3	178.7
89.0	333.9	101.6	379.2	121.0	418.5	133.1	470.6	146.6
19.4	118.5(1)	21.7(2)	125.2(i)	27.0(2)	138.5(i)	31.7(2)	149.1(1)	

TABLO 9

GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILANIN HARCANMASI

ÜLKELER	Yıllar		Gayrisafi	Nihai Dev-	Nihai	Stoklardaki	Gayrisafi	Mal ve	Mal ve
			yurtiçi	let Tüketim	Özel		Sabit Sermaye	Hizmet	Hizmet
			Hasıla	Harcaması	Harcam.	Artış	Teşekkülü	İhracı	İthalı
Almanya									
(1000 milyon D. mark)	1970	A	687.0	109.0	369.0	15.3	181.1	151.1	138.6
	1971	A	759.4	130.6	409.6	4.0	203.1	164.8	152.7
	1972	A	829.4	146.9	447.7	4.4	215.6	179.5	164.7
Fransa									
(1000 milyon francs)	1970	A	808.2	100.0	478.6	17.3	209.2	131.1	128.0
	1971	A	898.9	111.2	535.3	12.8	231.4	152.9	144.7
	1972	A	1001.9	123.5	597.9	11.9	260.0	172.5	163.9
İtalya									
(1000 lire)	1970	A	57940	7389	37302	909	12302	10847	10809
	1971	A	62777	8984	40375	255	12680	12189	11706
	1972	A	68651	10134	44356	580	13322	13786	13527
Hollanda									
(milyon gulden)	1970	B	114573	18706	65589	2916	29446	54190	56174
	1971	B	129340	21830	73190	1900	33100	61800	62480
	1972	B	147080	24610	82020	1900	35040	65500	64990
Belçika									
(1000 milyon francs)	1969	A	1151.8	159.1	720.0	22.7 (i)	240.5	483.2	473.9
	1970	A	1283.1	174.5	771.1	18.3 (i)	289.7	562.7	533.2
	1971	A	1406.9	199.0	852.3	16.4	307.2	617.6	585.6
Lüksemburg									
(milyon francs)	1970	A	51796	5399	27396	—	13329	42370	36698
	1971	A	52936	6176	29831	300	15835
	1972	A	57541	7026	32700	—	17460
İngiltere									
(milyon pound)	1970	B	49837	8857	30926	373	9283	11248	10850
	1971	B	55325	10162	34214	64	10087	12605	11807
	1972	B	60214	11357	38531	-602	11110	13242	13424
İrlanda									
(milyon pound)	1970	A	1621	231	1130	35	356	600	730
	1971	A	1862	271	1270	21	431	675	806
	1972	A	2176	332	1432	48	480	780	896
Danimarka									
(milyon kron)	1970	B	116934	23088	70948	310	25772	34600	37784
	1971	B	128478	27744	76123	-964	27388	38767	40580
	1972	B	146074	32263	83628	-1702	30792	43339	42246
TÜRKİYE									
(1000 milyon lira)	1969	B	124.5	15.5	89.2	0.1	21.7	6.4	8.5
	1970	B	144.6	18.7	101.0	1.8	27.0	8.6	12.5
	1971	B	186.6	25.1	135.5	1.6	31.7	13.1	20.3

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U.N.

Açıklama : Rakamlar her ülkenin kendi paraları cinsinden verilmiş olduğundan yorum yaparken bu noktaya dikkat edilmesi gerekir.

(1) İstatiksel hata payı dahildir.

A : SNA'dan önceki sisteme göre hazırlanmıştır.

B : SNA sistemine göre hazırlanmıştır.

SNA: A System of National Accounts, Studies in Methods, Series F, No. 2, Reu 3, United Nations, New-York, 1968. SNA Birleşmiş Milletlerin 1968 yılında hazırlanmış olduğu «Milli Gelir Hesapları Sistemi»dir. Milli Gelir Hesapları Sisteminin İngilizce kısaltılmış baş harflerini birleştirilmesinden meydana gelmiştir.

TABLO 10**YILLARA GÖRE FERT BAŞINA ÖZEL TÜKETİM HARCAMASI**

ÜLKELER	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Almanya	741	834	903	951	1.003	1.103	1.174	1.203	1.268	1.408	1662	1.829	2.075
Fransa	820	887	975	1.078	1.165	1.236	1.324	1.423	1.547	1.666	1.697	1.881	2.082
İtalya	446	484	541	628	675	716	782	857	908	985	1.112	1.196	1.291
Hollanda	556	615	667	731	816	501	969	1.042	1.128	1.276	1.420	1.569	1.788
Belçika	857	890	930	1.01	1.061	1.145	1.223	12.82	1.385	1.501	1.606	1.761	2.004
Lüksemburg	881	918	956	1.022	1.136	1.211	1.265	1.292	1.376	1.466	1.612	1.754	1.972
İngiltere	900	941	990	1.047	1.111	1.777	1.242	1.272	1.188	1.253	1.355	1.499	1.682
İrlanda	490	519	557	590	654	686	725	754	748	846	929	1.019	1.147
Danimarka	851	939	1.048	1.099	1.223	1.331	1.467	1.582	1.595	1.803	1.933	2.062	2.228
Dokuz ülke topl.	723	783	847	918	985	1.055	1.128	1.186	1.227	1.333	1.466	1.611	1.798
Altı ülke topl.	670	735	803	880	946	1.017	1.091	1.157	1.237	1.352	1.495	1.641	1.830
TÜRKİYE	—	—	1.456	—	—	—	—	2.075	—	—	—	—	3.319

Kaynak : **Monthly Statistics, Statistical Office of the European Communities, 1974, No.1-5.,**

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı : 1973-1977, s. 24, Tablo : 16.

Açıklama : Türkiye'ye ilişkin veriler TL., AET üyesi ülkeler için ise EUR olarak verilmiştir. Pariteler konusunda gerekli açıklama Tablo 6'da yapılmıştır.

TABLO 11

AET ÜLKELERİNDE GAYRİ SAFİ HASILA İÇİNDE ENDÜSTRİ ÜRETİMİNİN YÜZDE OLARAK 1970 YILINDAKİ DAĞILIMI VE ENDÜSTRİYEL ÜRETİM İNDEKSİ (1970=100)

ÜLKELER	Yüzde	Endüstriyel Üretim İndeksi		
	<u>Dağılım</u>	<u>1969</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>
Almanya	36.5	94	102	106
Fransa	23.5	94	106	114
İtalya	12.6	94	97	100
Hollanda	4.4	91	107	115
Belçika	3.8	97	103	109
Lüksemburg	0.3	100	99	103
İngiltere	18.2	98	101	104
İrlanda	0.7	97	105	110
AET TOPLAMI	100.0			

Kaynak : **Main Economic Indicators**, August 1973, OECD

TABLO 12
ENDÜSTRİYEL ÜRETİM GENEL İNDEKSİ (1)
1963 : 100

ÜLKELER	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Almanya	108	114	116	114	128	144	153	156
Fransa	107	110	117	121	126	142	151	160
İtalya	101	105	117	128	136	140	149	145
Hollanda	110	116	123	128	143	160	176	188
Belçika	107	109	112	113	120	131	135	138
Lüksemburg	109	110	107	106	112	127	127	126
İngiltere	108	111	113	113	120	124	125	127
İrlanda	108	112	118	127	142	153	157	164
Danimarka	112	119	123	127	137	154	156	159
Dokuz ülke topl.	107	112	116	118	127	138	145	149
Altı ülke topl.	107	111	117	119	129	143	152	156
TÜRKİYE	120	144	170	—	—	—	—	—

Kaynak : **Statistiques de Base de la Communauté, EUROSTAT, 1972.**
(1) İnşaatla ilgili endüstriyel üretim hariç.

TABLO 13**TOPLAM TARIMSAL ÜRETİM İNDEKSİ (1)****Ortalama 1961-1965 : 100**

ÜLKELER	<u>1964</u>	<u>1965</u>	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>
Almanya	104	97	104	113	118	116	117	123
Fransa	100	108	102	113	118	114	121	125
İtalya	103	105	109	113	110	116	114	115
Hollanda	102	97	100	109	112	113	126	131
Belçika- Lüksemburg	102	97	93	110	113	116	123	136
İngiltere	103	106	107	110	107	108	114	121
İrlanda	102	95	101	115	113	113	113	120
Danimarka	99	102	101	102	106	99	95	101
Dokuz ülke topl.	102	103	104	112	114	113	117	121
Altı ülke topl.	102	103	104	113	116	115	119	123
TÜRKİYE	108	101	114	114	121	120	127	136

Kaynak : **Statistiques de Base de la Communaute, EUROSTAT, 1972.**
(1) FAO indeksidir.

TABLO 14

TÜRKİYE VE AET ÜLKELERİNİN İMALAT ENDÜSTRİSİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

ÜLKELER	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Almanya	11.74	12.91	14.39	15.92	18.01	19.48	22.28	26.22	30.66	34.98	41.51
Fransa	5.40	5.84	6.47	7.33	7.96	8.45	9.39	11.02	13.45	15.28	19.10
İtalya	3.49	3.86	4.66	5.61	6.41	6.98	8.39	9.78	11.09	12.61	15.63
Hollanda	2.45	2.71	3.33	3.71	4.14	4.40	5.02	5.94	6.78	8.07	10.24
Belçika-Lüx.	3.47	3.82	4.53	5.20	5.61	5.75	6.70	8.28	9.61	10.27	13.22
İngiltere	8.91	9.43	9.90	11.18	11.97	11.78	12.67	14.62	16.34	19.05	20.63
TÜRKİYE	—	—	—	—	—	—	639.5	872.3	1127.5	1961.6	3148.5

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U.N.

Türkiye İstatistik Yıllığı 1973, DİE.

Açıklama : AET ülkeleriyle ilgili veriler (Milyar U.S.S) cinsinden, Türkiye ile ilgili veriler ise (TL.) cinsindedir. TL-sının U.S.S cinsinden paritesi 1970 yılından sonra şöyledir: 10.VIII-XII(1970: 489607 bin TL. ihracat 1 s : 14.85 TL, ve 119948 bin TL. ihracat 1 s : 12.00 TL. pariteden; 1-22.XII(1971: 1621450 bin TL. ihracat 1 s: 14.85 TL, 23-31.XII/1971: 27865 bin TL. ihracat 1 s: 14.00 TL, 1-8, VII/1971: 185583 bin TL. ihracat 1 s: 12.00 TL, 9. VII-31/1971: 126527 bin dolarlık ihracat 1 s: 13.00 TL. pariteden; 1972: 2707484 bin dolarlık ihracat 1 s: 14.00 TL. ve 441151 bin dolarlık ihracat ise 1 s: 13.00 TL. parite üzerinden yapılmıştır. AET ülkelerinin ihracatı imalat endüstrisi malları (manufactured good exports) ihracatını kapsarken, Türkiye ihracatı sanayi ürünleri (industrial products) ihracatını kapsamaktadır. Bu nedenle Türkiye ihracatının, AET ülkelerinin ihracatına göre biraz daha geniş bir ihracatı kapsadığına dikkat etmek gerekir. (Türkiye'nin özellikle imalat endüstrisi ile ilgili ihracatı konusunda gerekli açık veri elde edilemediğinden genel bir fikir vermesi için bu yöntem izlenmiştir.) Rakamlar yorumlanırken, Türkiye ile ilgili verilerin TL. olarak ifade edildiğine ve bir yılın ihracatının da 1970 yılından sonra aynı yıl içinde dahi değişik pariteler üzerinden yapıldığına **önemle** dikkat edilmesi gerekir.

TABLO 15
YENİ MOTORLU TAŞIT ARAÇLARININ KAYDI

ÜLKELER	(Bin adet)						
	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Almanya	1702.8	1530.0	1601.5	2050.7	2230.8	2264.8	2336.2
Fransa	1363.0	1380.5	1405.5	1489.3	1504.3	1695.7	1886.7
İtalya	1074.7	1240.7	1254.0	1316.8	1448.4	1513.7	1552.5
Hollanda	249.3	296.8	373.8	309.4	478.9	445.4	—
Belçika (1)	255.9	261.6	294.5	340.8	338.3	305.0	368.0
Lüksemburg	9.70	8.91	10.54	11.73	13.90	14.88	16.18
İngiltere	1343.3	1404.5	1414.4	1256.4	1396.3	1603.4	2005.4
İrlanda	462.1	468.1	593.2	594.8	620.1	583.8	702.7
Danimarka	130.4	124.1	115.3	152.5	133.1	128.5	124.4
TÜRKİYE	10.72	39.83	—	—	—	—	—

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U. N.

Açıklama : AET ülkeleriyle ilgili veriler, yolcu otomobilleri (passenger cars) ile ticari araçlar toplamından elde edilmiştir. Yolcu otomobilleri, dokuz kişiden daha fazla oturma yeri olmayan taksi, jeep ve station wagon tipi araçları kapsamaktadır. Ticari araçlar ise, dokuz kişiden fazla oturma yeri olan ve kendi itme gücü bulunan treylerleride kapsamaktadır. Yol traktörleri dahildir. Bu yıllarda Türkiye'de toplam taşıt aracı ise şöyledir: 1966: 193816, 1967: 238523, 1968: 264347, 1969: 291547, 1970: 297549. Bkz. **Türkiye İstatistik Yıllığı 1973**, s. 296.

(1) Tarım traktörleri dahildir.

TABLO 16
YILLARA GÖRE İHRACAT VE İTHALAT -

ÜLKELER	İTHALAT (c.i.f.)							
	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1965
Belçika-Lüksemburg (S)	6502	7182	7287	8395	10021	11413	12901	6394
Danimarka (G)	2823	3002	3146	3237	3813	4407	4616	2320
Fransa (S)	10339	11843	12381	13927	17219	18922	21137	10051
Almanya (S) (1)	17472	18023	17351	20150	24926	29814	34341	17892
İrlanda (G)	1042	1045	1080	1192	1417	1573	1835	620
İtalya (S)	7378	8589	9827	10286	12467	14970	15982	7200
Hollanda (S)	7461	8018	8337	9292	10994	13393	14935	6393
İngiltere (G)	16103	16651	17694	18936	19956	21688	23912	13722
AET Toplamı (2)	68620	73790	76570	84870	100160	115500	128910	64090
TÜRKİYE	571	718	684	763	801	947	1170	463
DÜNYA (3)	174.300	191.600	200.600	223.600	254.700	291.800	325.200	164.300

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U.N.
Türkiye'ye ilişkin veriler, DİE rakamlarıdır.

Açıklama : G = Genel ticaret, S = Özel ticaret.

- (1) Demokratik Alman Cumhuriyeti ile yapılan ticaret hariçtir.
- (2) Tabloda 1965 yılından itibaren İngiltere, İrlanda ve Danimarka'nın dış ticaret değerlerine'de yer verilmiştir. Böylece, daha önceki döneminde karşılaştırma olanağı yaratılmıştır. Bu üç ülke, 1 Ocak 1973 tarihinden itibaren Topluluğa katılmışlardır.
- (3) Merkezi Planlı Ekonomilerin ticareti hariçtir.

(Milyon dolar)

İHRACAT (f.o.b.)

1966	1967	1968	1969	1970	1971
6832	7083	8171	10089	11600	12728
2453	2532	2640	3021	3356	3688
10889	11380	12672	14876	17739	20420
20134	21736	24842	29052	34189	39040
685	787	800	892	1040	1311
8038	8705	10186	11729	13206	15116
6552	7287	8342	9965	11766	13942
14676	14379	15365	17515	19347	22367
69890	73360	82470	96490	111560	127870
490	522	496	536	588	676
180.300	189.000	211.300	241.800	277.600	310.300

TABLO 17

YILLARA GÖRE DIŞ TİCARET DEĞERLERİ (Milyon dolar)

ÜLKELER		Dış Tic. Hacmi	Dış Tic. Dengesi	İhr.:100.00 İthalat	İth.:100.00 İhracat	Dış Tic. İhracat %	Hacmi İçinde İthalat %
Belçika- Lüksemburg	1968	16566	- 224	102.74	97.33	49.32	50.68
	1969	20110	68	99.32	100.67	50.16	48.84
	1970	23013	187	98.38	101.63	50.40	49.60
	1971	25629	- 173	101.35	98.65	48.49	51.51
Danimarka	1968	5877	- 597	122.61	81.55	44.92	55.08
	1969	6834	- 792	126.21	79.22	44.20	55.80
	1970	7763	-1051	131.31	76.15	43.23	56.77
	1971	8304	- 928	125.16	79.89	44.41	55.59
Fransa	1968	26599	-1255	109.90	90.98	47.64	52.36
	1969	32095	-2343	115.75	86.39	46.34	53.66
	1970	36661	-1183	106.66	93.74	48.38	51.62
	1971	41557	- 717	103.51	96.60	49.13	51.87
Almanya	1968	44992	4692	81.11	123.28	55.21	44.79
	1969	53978	4126	85.79	116.55	53.82	46.18
	1970	64003	4375	87.20	114.67	53.41	46.59
	1971	73381	4699	87.96	113.68	53.20	46.80
İrlanda	1968	1992	- 392	149.00	67.11	40.16	59.84
	1969	2309	- 525	158.85	62.94	38.63	61.37
	1970	2613	- 533	151.25	66.11	39.80	60.20
	1971	3146	- 524	139.96	71.44	41.67	58.33
Hollanda	1968	17634	- 950	111.38	89.77	47.30	52.70
	1969	11959	-1029	110.32	90.64	83.32	16.68
	1970	25159	-1627	113.82	87.85	46.76	53.24
	1971	28877	- 993	107.12	93.35	48.28	51.77
İngiltere	1968	34301	-3571	123.24	81.14	44.73	55.27
	1969	37471	-2441	113.93	87.76	46.74	53.26
	1970	41035	-2341	112.10	89.20	47.14	52.86
	1971	46279	-1545	106.90	93.53	48.33	51.67
AET Toplamı	1968	167340	-2400	102.91	97.17	49.28	50.72
	1969	196650	-3670	103.80	96.33	49.06	50.94
	1970	227060	-3940	103.53	96.58	49.13	50.87
	1971	256780	-1040	100.81	99.19	49.79	50.21
TÜRKİYE	1968	1260	- 267	153.85	65.00	39.29	60.61
	1969	1338	- 264	149.25	67.00	40.12	59.88
	1970	1536	- 359	161.03	62.10	38.31	61.69
	1971	1847	- 494	173.05	57.79	36.62	63.38

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U.N.
Türkiye'ye ilişkin veriler, DİE rakamlarıdır.

TABLO 18
DIŞ TİCARETİN ÜLKE VE BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI
(1971)

ÜLKELER	Toplam		AET		EFTA(1)		ABD		Diğer		Toplam
	İthalat	%	(6)	%	%	%	%	Ülkeler	%	İhracat	
Almanya	34431	100.0	16088	46.9	4786	13.9	3544	10.3	9923	28.9	39040
Fransa	21057	100.0	10539	50.1	2243	10.7	1798	8.5	6477	30.8	20344
İtalya	15830	100.0	6716	42.4	1624	10.3	1425	9.0	6065	38.3	14474
Hollanda	14684	100.0	7997	54.5	1612	11.0	1413	9.6	3662	24.9	13534
Belçika-Lüksemburg	12334	100.0	7776	63.1	1366	11.1	797	6.5	2395	19.4	11696
İngiltere	23465	100.0	5134	21.9	3301	14.1	2662	11.3	12368	52.7	22354
İrlanda	1837	100.0	303	16.5	996	54.2	158	8.6	380	20.7	1309
Danimarka	4584	100.0	14559	31.8	1781	38.9	383	8.4	961	21.0	3615
Dokuz ülke topl.	128133	100.0	56012	43.7	17709	13.8	12180	9.5	42232	33.0	127138
Altı ülke topl.	98247	100.0	49117	50.0	11631	11.8	8977	9.2	28522	29.0	99860
TÜRKİYE	1085	100.0	430	39.6	208	19.2	129	11.9	318	29.3	677

Kaynak : **Statistiques de Base de la Communaute, EUROSTAT, 1972.**

(1) EFTA: Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi.

ÖRE DAĞILIMI

(Milyon dolar)

	AET		EFTA		ABD		Diğer	
%	(6)	%		%		%	Ülkeler	%
100.0	15647	40.1	8740	22.4	3770	9.7	10883	27.9
100.0	10059	49.4	2722	13.4	1098	5.4	6465	31.8
100.0	6688	44.7	2030	13.6	1469	9.8	4787	32.0
100.0	8616	63.7	1989	14.7	541	4.0	2388	17.6
100.0	8207	68.6	1218	10.2	815	6.8	1729	14.4
100.0	4693	21.0	3043	13.6	2645	11.8	11973	53.6
100.0	111	8.5	886	67.7	146	11.2	166	12.7
100.0	809	22.4	1755	48.5	285	7.9	766	21.2
100.0	54830	43.1	22383	17.6	10769	8.5	39157	30.8
100.0	49217	49.3	16699	16.7	7694	7.7	26250	26.3
100.0	267	39.4	132	19.5	69	10.2	209	30.9

TABLO 19

TÜRKİYE VE AET ÜLKELERİNDE ÇEŞİTLİ ÜRÜNLERİN ÜRETİMİ

ÜLKELER	Yıllar	Pig Demir ve Demir Alaşımları(1)		Tasviye Edilmiş Rafine Bakır(1)		Elektrik (23)	Çimento (9)(1)	Motorlu Yolcu Oto. (11)	Araç Üretimi (10) (22)		Motorlu Araç Yolcu oto.
		Ham Çelik(1)		Bakır(1)					Ticari Araç (12)		
Almanya	1970	2825	3753	7.03	33.8	20218	3194	294	25.5		—
	1971	2519	3359	7.28	33.3	21636	3418	308	24.3		—
	1972	2685	3642	13.28	33.2	22898	3596	293	25.2		—
Fransa	1970	1631	1981	—	2.32(4)	11726(7)	2417	204.8	24.3		—
	1971	1558	1905	—	2.15(4)	12416(7)	2412	224.5	26.3		—
	1972	1615	2004	—	2.51(4)	13350(7)	2520	249.4	28.0		—
İtalya	1970	711	1440	—	1.10	9785	2756	143.3(13)	11.21(14)		—
	1971	727	1454	—	0.79	10405	2649	141.8(13)	9.67(14)		—
	1972	801	1651	—	0.67	11244	2788	144.4(13)	8.95(14)		—
Hollanda	1970	300	420	—	—	3405	319	5.61	1.00		1525
	1971	313	424	—	—	3742	337	6.51	1.10		1177
	1972	357	465	—	—	4129	335	6.58	1.07		1733
Belçika	1970	904	1051	—	29.4(5)	2544	561	—	—		66819
	1971	867	1037	—	27.3(5)	2633	578	—	—		63910
	1972	981	1211	—	27.3(5)	3076	591	—	—		75450
İngiltere	1970	1473(3)	2360	—	17.2	20717(8)	1421	136.7	38.1		—
	1971	1285(3)	2015	—	15.6	21342(8)	1507	145.2	38.2		—
	1972	1276(3)	2110	—	15.0	21665(8)	1504	160.1	34.0		—
İrlanda	1970	—	—	—	—	—	72	—	—		3943
	1971	—	—	—	—	—	125	—	—		4036
	1972	—	—	—	—	—	121	—	—		4332
Danimarka	1970	17.9	39.4	—	—	1349(7)	217	—	—		1216
	1971	19.0	39.2	—	—	1540(7)	228	—	—		1000
	1972	17.0	41.5	—	—	1430(7)	239	—	—		1000
TÜRKİYE	1970	86.2(2)	109.3	1.61	1.18(6)	719	531	—	—		—
	1971	73.5(2)	93.5	1.58	1.23(6)	815	629	—	—		—
	1972	94.6(2)	120.2	1.47	—	928	702	—	—		—

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U.N.

Açıklama : Tablonun Türkiye ile ilgili bölümündeki veriler Birleşmiş Milletler yayınından alınmış olduğu için bazı rakamlarda, bizdeki rakamlar ile tutarsızlık bulunmaktadır. Örneğin 1970 yılında pig demir ve alaşımları üretimi B.M. yayınında 86,2 bin ton gösterildiği halde bu rakamın aslında 96.3 bin ton olması gerekir. Bkz. **Aylık Bülten**, T.C. Merkez Bankası, Haziran 1974. Aynı şekilde maden kömürü üretimi yukarıda adı geçen kaynakta yıllar itibarıyla şöyledir: 1970: 633, 1971: 654, 1972: 655 bin ton. Linyit: 1970: 731, 1971: 785, 1972: 854 bin ton, Ham Petrol: 1970: 633, 1971: 743, 1972: 894 bin ton. (T.P.A.O.,

(1) Bin metrik ton.

(2) Demir alaşımları hariçtir.

(3) Elektrik fırınında üretilen demir alaşımları hariçtir.

(4) Artıklardan üretilen rafine bakır hariçtir.

(5) Alaşımlar dahildir. Zaire'den ithal edilen rafine bakır dahildir.

(6) Kaynak : World Metal Statistics (London).

(7) Net üretim.

(8) 1972 ve aylık veri: Kömür madenleri gaz ve rafinerilerden elde edilenler hariç. (Bunlar toplamın %1'i).

(9) Rakamlar, inşaatta kullanılan bütün hidrolik çimento kapsamaktadır (Portland, metallurgic, aluminous).

(10) İthal edilen şasi veya ithal edilen parçaların montajı hariçtir.

(11) Yolcu otomobili: Dokuz kişiden fazla oturma yeri olan araçlar hariçtir.

(12) Ticari araç: Hafif ve ağır kamyonlar, otobüsler, üs araçlar traktör ve treyler. Cadde dışındaki çalışan (yapı makineleri hariçtir.

(13) Askeri araçlarla üretilenler dahil değildir.

ERİN MİKTAR OLARAK ÜRETİMİ

Montajı (22)

Ticari Araç (15)	Maden Kömürü (1)	Linyit (1)	Demir (16) Cevheri (1)	Bakır Cevheri (1)	Ham (1) Petrol (19)	Pamuk İpliği (1)	Gazete Kâğıdı (1)
---	9287	8980	461 (%28)	0.11(18)	628(0.87)	19.9 (20)	34.0
---	9254	8707	418 (%28)	0.12(18)	618(0.87)	18.4 (20)	36.8
---	8559	9201	402 (%28)	0.11(18)	592(0.87)	18.5 (20)	41.0
---	3114	232	4734 (%32)	---	192(0.86)	22.5 (20)	35.8
---	2751	229	4655 (%32)	---	155(0.86)	22.1 (20)	31.8
---	2480	247	4520 (%32)	---	124(0.86)	22.9 (20)	27.6
---	24.6	116	63.1(%50)	---	117(0.92)	14.7	25.9
---	21.4	111	56.9(%50)	---	108(0.92)	12.9	22.2
---	21.6	72	51.3(%50)	---	96(0.92)	12.9	21.4
513	361	---	---	---	160(0.92)	4.33(21)	13.9
497	301	---	---	---	143(0.92)	3.96(21)	10.6
249	234	---	---	---	133(0.92)	3.65(21)	12.2
5098	947	---	7.8(%30)	---	---	6.23(21)	7.92
4248	913	---	7.8(%30)	---	---	5.81(21)	9.42
---	876	---	8.7(%30)	---	---	5.57(21)	7.62
---	12047	---	1002 (%28)	---	---	13.2	63.1
---	12261	---	852 (%28)	---	---	11.1	47.9
---	9958	---	754 (%28)	---	---	9.9	39.0
361	12.7	---	---	---	---	0.41(21)	---
344	7.5	---	---	---	---	0.34(21)	---
412	6.2	---	---	---	---	0.46(21)	-
93	---	---	---	---	---	---	---
94	---	---	---	---	---	---	---
76	---	---	---	---	---	---	---
---	381	370	246 (%55-60)	1.87	295(0.88)	15.42	0.92
---	387	383	201(%55-60)	1.87	288(0.88)	4.00	4.08
---	387	445	163 (%55-60)	---	284(0.88)	4.22	5.53

Ersan, Mobil ve Shell şirketlerince ham petrol ve İ.P.R.A.Ş. ile A.T.A.Ş. ortaklarıncı yapılan ithalatı kapsamaktadır) 1972 yılına ait demir cevheri üretimi ise 166 bin tondur. Birleşmiş Milletler yayınında 1970 yılına ait pamuk ipliği üretimi 15 bin ton olarak gösterilmesine rağmen bu rakam gerçekte 3.902 tondur. Aynı şekilde 1971 yılında Türkiye gazete kâğıdı üretimi ise 3.374 tondur. Bkz. **Aylık Bülten**, Haziran 1974.

İtoları (su altında sertleşen çimento) (14)	Trolleybüsler dahildir.
natural) (15)	Bütün olarak veya ara parçaları ithal edilerek montajı yapılan yolcu otomobilleri ve ticari araçları kapsamaktadır.
ajı ile gerçekleştirilen üretim hariçtir. olmayan motorlu araçlardır. Motosik- (16)	Cevherdeki ortalama maden miktarı yüzde olarak gösterilmiştir.
(17)	Yıl 53 hafta üzerindedir.
stü kapalı ağır eşya yük araçları özel (18)	Konsantre bakır cevheridir.
(endüstri ve tarım traktörleri) ve diğer (19)	Spesifik gravitesi parantez içerisinde gösterilmiştir. Veriler doğal gazolin dışındadır.
(20)	Karışık iplikler ve kullanılmış iplikler dahildir.
(21)	Karışık iplikler dahildir.
(22)	Bin adet
(23)	Milyon kws.

TABLO 20

AET ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE TOPTAN EŞYA FİYATLARI
İ N D E K S İ

1963 : 100

ÜLKE VE
MAL GRUPLARI

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
ALMANYA							
Genel	105.3	104.4	98.8	101.0	107.0	111.9	115.5
Temel maddeler	106.0	102.3	98.1	100.8	103.2	104.1	107.7
Tamamlanmış mallar	106.0	106.3	100.3	102.5	108.2	114.0	118.3
Dahili mallar	106.0	101.6	96.9	100.4	103.4	105.2	110.1
Üretici mallar	105.2	103.4	98.1	100.9	108.1	113.6	116.8
Tüketici mallar	105.3	105.9	99.9	101.1	105.0	109.2	113.3
İthal malları	106.1	103.8	103.3	105.9	105.1	104.6	104.5
İhraç malları	106.9	106.8	105.7	111.2	116.5	121.5	124.4
Yapı malzemesi	103.9	101.3	94.6	97.0	105.0	113.7	118.2
Tarım ürünleri	105.6	96.8	100.3	102.4	95.0	102.4	102.9
Tekstil	104.9	103.5	98.6	100.5	103.0	105.8	110.8
FRANSA							
Endüstri ürünleri	107.7	106.3	104.6	115.8	124.4	127.1	122.9
Ham maddeler	112.4	109.5	106.9	122.5	134.3	130.1	173.2
Ara maddeler	105.6	105.3	103.8	113.5	121.2	126.1	132.8
Dahili maddeler	106.5	104.5	101.4	113.2	128.8	128.8	131.8
Tarım ürünleri	105.8	104.6	108	116	123	127.5	140.5
Yapı malzemesi	106.7	110.2	107.9	117.1	125.3	134.6	140.8
Tekstil	102.0	100.6	100.1	110.3	113.4	117.0	132.0
İthal malları	119.7	115.6	113.7	133.5	141.2	131.9	134.9
İTALYA							
Genel	106.6	106.4	106.8				
Ham maddeler	105.7	109.7	111.0	110.9	119.2	123.0	128.0
Üretici maddeler	102.9	102.8	104.2	108.2	-112.7-	120.0	119.8
Tüketici maddeler	107.9	107.0	106.8	111.1	-123.4-	125.6	129.1
Tarım ürünleri	105.7	104.9	106.8	110.9	-118.0-	121.9	128.6
Yapı malzemesi	96.9	97.9	101.6	113.0	-118.5	119.9	132.1
Tekstil	104.8	106.2	106.6	105.3	-113.6-	115.2	116.6
				110.0	118.3	120.2	127.3
HOLLANDA							
Genel	115.5	115.5	116.0	116.8	124.2	125.3	129.8
Ham maddeler	110	109	109	109	117	123	125
Tamamlanmış mallar	114	115	117	115	120	125	129
Tarım ürünleri	121	120	118	126	137	126	134
Tekstil	110	112	113	111	113	118	125

BELÇİKA

Genel	108.2	107.0	107.3	112.6	118.0	117.3	122.0
Dahili mallar	107.2	107.1	107.7	112.6	118.5	119.9	125.9
İthal malları	111.5	107.9	107.4	112.5	117.7	113.2	114.2
Endüstri ürünleri	107.7	106.3	106.8	111.3	117.5	117.9	122.3
Tarım ürünleri	110.6	110.7	110.0	118.4	120.2	115.5	122.4
Yapı malzemesi	112.2	119.2	121.9	125.2	130.2	176.8	141.8
Tekstil	99.4	95.0	96.2	97.7	101.4	105.3	114.6

İNGİLTERE

Temel maddeler	108.0	107.5	-117.3	121.4	128.2	134.1	140.0
Tamamlanmış mallar	109.6	110.9	-115.3	119.8	128.3	139.8	147.2
Yapı malzemesi	108.6	109.1	-114.8	119.3	129.6	141.4	150.8
Yapı malzemesi	109.7	110.1	-116.8	121.1	131.2	144.5	155.4
Tekstil	105.2	104.1	-107.8	111.0	114.6	120.2	128.5

İRLANDA

Genel	112.7	115.7	122.9	132.0	139.2	146.7	162.3
Ham maddeler	112.2	115.6	121.8	127.3	131.2	136.7	144.1
Üretici mallar	113.2	116.9	121.5	132.4	145.2	158.9	173.9
Tüketici malları	112.1	116.0	121.7	130.3	135.2	140.6	151.9
İthal malları	111.0	113.4	119.5	126.6	131.3	137.2	144.5
Tarım ürünleri	113.4	115.8	127.7	132.6	137.3	147.1	178.4
Yapı malzemeleri	109.3	113.5	117.9	129.7	139.0	147.7	156.3
Tekstil	100.4	98.3	101.4	106.4	107.1	109.9	122.4

DANİMARKA

Genel	109	110	114	117	127	-132	-138
Üretici malları	108	108	112	116	127	-132	-138
Tüketici malları	110	112	114	118	125	-130	-140
Dahili malları	111	113	116	120	120	-133	-142
İthal malları	105	106	110	113	124	-129	-134
Yapı malzemesi	119	122	128	137	158	171	183
Tekstil	105	106	107	109	113	-116	-125

TÜRKİYE

Genel	115	123	127	136	146	169	199
Ham maddeler	112	122	129	136	154	182	222
Yapı malzemesi	122	128	132	140	151	166	187
Tekstil	107	117	114	118	124	158	190

Kaynak : **Monthly Bulletin of Statistics**, December 1973, Vol. XXVII, No. 12, U.N.

Açıklama : Milli indeksler konusunda ayrıntılı tanımlamalar Birleşmiş Milletlerin **Supplement to the Statistical Yearbook and the Monthly Bulletin of Statistics** isimli eserinde vardır. Birleşmiş Milletler yayını Türkiye'ye ilişkin verilerine Ticaret Bakanlığı Konjonktür ve Yayın, Müdürlüğü toptan eşya fiyatları indeksini esas almıştır. Bu rakamların İstanbul Ticaret Odası tarafından hazırlanan toptan eşya fiyatları indeksi ile bir ilgisi yoktur.